

ПОДХОДЪТ ПРИ РОМИТЕ: ИНДИВИДЪТ ИЛИ ЕТНИЧЕСКОТО ПОСРЕДНИЧЕСТВО?

Николай Тилкиджиев

Институт по социология при БАН

1. Поводът

Поводът за следващите ми разсъждения е работата върху един конкретен изследователски проект за образователната десегрегация на ромите у нас — за ограничаване на отпадането на деца роми от училищата¹. Във връзка с него проучихме голямо множество от проекти, вкл. теренни изследвания, на ромска тематика, значително количество интересна и полезна литература, излязла в тази област, вкл. наскоро², съвкупността от нормативните документи за ромската интеграция. Това създава достатъчна изходна база за някои обобщения. Проблемът е в това, че въпреки направено много от различните колеги и институции, почти всеки изследовател неизбежно остава със *силното чувство на неудовлетвореност*.

2. Признавани слабости по ромската тема

“Планините” от документация по темата, стотиците, а може би и хилядите папки с конкретни данни, анализи и други материали върху проблеми на ромите, не могат да скрият и да намалят усещането, а и реалния факт, че по тази тематика *липсва сериозна системност, рационалност, приемственост*. В изучаването на ромските про-

¹ Проектът “Към десегрегация на българското училище: образователни политики и социални технологии за преодоляване на отпадането на роми” по договор ОХН-1511/2005 г. на ФНИ-МОН. Членове на колектива на проекта са също Валентина Миленкова, Камелия Цветкова и Наташа Милева.

² Имам предвид разработките на: Миленкова 2004; Пампоров 2004; Денков, ред. 2004, Димова, ред. 2004; Михайлов и Желязкова 2005; Кънев, ред. 2006; Нунев 2006; Кючюков 2006 и мн. др.